

Alte Drucke

**ANTO. DE BVTRIO || IN QVINQVE LIBROS DECRE=||TALIVM
COMMENTARIA ... Summarijs ... Flori || de Sura Lugdunen[sis]
... || ... ||**

... || SVPER SECVNDA PARTE PRIMI || DECRETALIVM. || CLARISSIMI IVRIS ||
VTRIVSQVE DOCTORIS DOMINI || Antonij de Butrio perutilis Lectura super
secunda || parte primi Decretalium accuratissime excusa, ...

Antonius <de Butrio>

Lugduni, 1532

De officio legati. Rubrica.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150650

et tota perficiat etiam quo ad subscriptionem et hoc fieri potest autoritate iudicis. de h. instru. cum p. tabellio. sed in terminis presuppofitis cum ipse qui fuit rogatus per se subscribat se dico quod sine talis quem rogavit ad scribendum sit notarius sine non etiam sine autoritate iudicis facere potest per iura pro ista parte allegata: dicit tamen tabellio in subscriptione facere de hoc speciale mentionem quia liter rogatus fuit de omnibus et singulis. s. descriptis in instrum. et sed premissis comisit scribendum tali et premissa attestatur esse verum: sed diligenter examina se scripturam. Ad contraria respondetur et maxime ad istum tex. quod aliquando nudum ministerium impliat aliquid autoritatis: et tunc nunquam potest per delegatum subdelegari seu compromissarium: ad hoc deputatum iure speciali. et per hoc dico quod tabellio non potest committere publicationem instrumenti ex toto alteri: nisi autoritate iudicis sic nec nuntius citationem ut pba. m. s. aliquando nudum ministerium non implicat aliquid autoritatis in faciente. et tunc datur dispositio supradicta. s. aut eligitur in dultia aut non. videtur autem non electa in his que non sunt magne perit et que possunt eque per alium expediri. sic non refert qualis sit litera instrumenti dummodo legi possit. de consir. vii. vel inuti. c. i. dis lecta. ubi non refert qualis sit charta: et pro hoc quia in iure contrarium non exprimitur: sed hanc distinctionem intelligo hoc. c. z. de. vnicam. eo. t. l. z. omnia iura similia fm fran. de za.

De officio legati.

Rubrica.

1 Legati officium est simile officio delegati.
2 Legatorum natura quare et in quo non dicitur uniformis.
3 Quia officium legati simile est officio delegati quia sit latius idem de ipso subiungit de materia. xxiij. di. c. j. z. h. q. j. in primis. xj. q. i. peruenit. xxv. q. h. igitur cum duobus sequen. ca. et repetitur in secundo. Quero an natura legatorum sit uniformis: dic quod non: quidam enim sunt legati nuntij. i. di. iulgentium. xxvij. di. per totum. in q. vi. quippe. quidam legati iudices. xxv. q. h. igitur. et duobus. c. leg. xxiij. di. c. j. z. h. q. j. peruenit. insuper est et alia distinctio legatorum de qua. i. eo. c. penul. vbi tangit glo.

1 Legatus pape per simplicem querelam adiri potest.
2 Legationis nate non est licita ignorantia.
3 Legatus et metropolitanus quis potest esse in eadem provincia.
4 Potestatis maiestas habens originem ex causa diversa non confundit terminos minoris potestatis nec minoritas potestatis concurrens in annihilatione vbi potestates non indiduantur ad iudicium exercendum l. z. quilibet per se exercetur.
5 Duo contraria possunt quandoque in eadem persona cadere respectu etiam diversae qualitates et potestatis.
6 Iudicari potest idem de vna persona in qua plures concurrunt qualitates quod de diversis.
7 Archiepiscopus non cognoscit de causis subiectorum suffraganeis nisi casualiter videlicet via appellationis.
8 Legatus etiam natus de omnibus causis suffraganeis subiectorum cognoscit etiam per viam appellationis.
9 Appellari debet de suffraganeo ad metropolitanum tanquam ad proximam superiorem.
10 Legatus etiam in provincia natus gerit vices pape.
11 Archiepiscopus cognoscit de causis subditorum suffraganeis etiam non casualiter quia causa est contra suffraganeos.
12 Legatus an possit adiri per querelam.
13 Legatus an possit deponere episcopos.
14 Legatus an possit deponere presbyterum.
15 Legatus an possit cognoscere de causis exemptorum.
16 Metropolitanus cognoscere potest de causis episcoporum.

Am non ignoret. C. Legatus pape per simplicem querelam adiri potest. h. d. Primo premittit cam in genere ex qua postea concludit ibi sane. C. No. quod licita non est ignorantia legationis nate. C. No. quod in eadem provincia in presidatu eiusdem persone concurrere potest duplicis qualitates potestatis: et diverse quantitatis et sic quis potest esse legatus et metropolitanus. C. No. quod maioritas potestatis originem habens ex diversa causa non confundit terminos minoris potestatis nec minoritas potestatis concurrens in annihilatione vbi potestates non indiduantur ad iudicium exercendum l. z. quilibet per se exercetur hoc non ob. s. sane. C. No. quod possit et non possit: sic duo contra cadere possunt in eadem persona respectu diversae qualitates et potestatis. p. z. in eo qui simul est legatus et metropolitanus quod in quantum est metropolitanus non habet ordinariam cognitionem in tota sua provincia sed in quantum est legatus sic. C. No. quod idem indicatur de vna persona in qua plures concurrunt qualitates quo de diversis. C. No. regulam archiepiscopi de causis subiectorum suffraganeis non cognoscit regulariter: sed casualiter sic. s. si denotat via appellationis. C. No. quod legatus etiam natus de omnibus causis suffraganeis

subiectorum cognoscit etiam per viam principalis querelae: et appellatio nis: quod intellige quando appellatur ab episcopo quod a delegato episcopi non appellatur obmissio medio: ut pba. et no. i. eo. quod translationem. C. No. ultimo quod de suffraganeo ad metropolitanum appellatur tanquam ad proximam superiorem. et ite quod legatus etiam natus in provincia gerit vices pape. C. No. quod archiepiscopus possit etiam per querelam cognoscere de causis subditorum suffraganeorum. xj. q. i. si clericus. de sent. ex. c. venerabilis. s. h. li. vi. So. de causis contra suffraganeos bene cognoscit quod eorum est ordinarius: sed contra subditos eorum non nisi per appellationem denotantur ad eum ut. i. ti. i. pastoralis. et hic. C. No. glo. i. quod archiepiscopus etiam in alio casu quam appellationis cognoscit de causis subiectorum suffraganeis. C. No. op. j. de offi. or. c. pastoralis. s. i. So. hic ponit vnum casum per hoc alios non excludit facit quod te sitis non sit contrarius l. z. ponat minus de sedo quam alter. C. No. p. gl. h. an legatus possit adiri per querelam. gl. hic quod sic: quod gerit vices pape. Jo. h. q. vi. c. i. q. i. ij. conquestus. xxv. q. h. c. i. ij. dic quod legatus natus archiepiscopus potest adiri per querelam alias eius potestas esset frustratoria cum iure metropolitano adiri possit per viam appellationis: s. alius legatus non metropolitano non potest adiri nisi per viam appellationis: allegat. it. q. i. peruenit doc. contra. et c. puenit. loquitur in defensore non in legato quod compellebat actorem coram se agere. de hoc in spe. de legato. s. superest. in prin. C. No. querit ea. gl. in ver. sed nunquid an legatus natus possit deponere episcopos. glo. quod non: quod est de reservatis pape. de transla. prela. inter corporalia immo nec legatus de latere pape per hoc possit: nisi in sua legatione continetur ut in. c. primo et se. illa que sibi spalliter papa reservavit mandata iurisdictione generali non trasserunt. ff. de offi. eius cui man. est iuris. l. i. z. multa sunt que non trahunt sub generali mandato nisi exprimat: alleg. gl. iura. potest tamen cognoscere de causis episcopatus ut si sup illo casualiter litiget. de elec. si abbat. li. v. z. t. z. Jo. h. q. vi. bidu. ver. si qd. dicit quod etiam metropolitano potest finire episcopos deponendum l. z. actualiter deponere non possit: de hoc dic. ut. de indi. c. i. z. h. q. vi. multum. scripto. et c. quippe. C. No. ad de gl. in ver. s. presbyterum an legatus possit deponere presbyterum: dicit quod sic aliquibus sibi adiunctis episcopis. xxv. q. vii. felix. et c. si aut. et etiam sine episcopis: secundum doc. in casu. j. de here. c. li. vi. e. gl. querit an possit absolueret excoicatus: quod in canonem inciderunt. gl. remittit ad. c. excoicatus. Si appellatur ad papam an possit appellantes coram se compellere litigare: dic quod non ar. i. de ap. si duobus: quod obmissio medio quolibet potest ad papam appellare. j. q. vii. ideo. An indulgentia possit facere dicitur. i. c. ultimo. C. No. vniuersa querit an legatus possit cognoscere de causis exemptorum sue provincie. gl. arguit sic. p. tex. vniuersas. in contrarium facit de suppl. ne. pla. sicut. xxv. q. h. servatis. vbi talia privilegia debent esse perpetua: que alias non essent glo. concludit legatos natos non posse audire causas exemptorum: nec eos posse punire: nisi de his in eorum continetur privilegia: et tota sua potestas ex forma consideranda est privilegiorum legati non de latere: alij missi habent potatem in exemptos. salvo quod in specificis reservatis romano pontifici secundum gl. idem spe. in ti. de be. s. subest. ver. sed nunquid delegatus potest ad hoc de elec. si abbat. li. vi. idem no. i. eo. quod translationem et vi de de verb. sig. veniens. in prin. li. vi. post glo. C. No. quod de causis episcoporum dic quod cognoscit metropolitano ut. xj. q. i. si clericis. de sen. ex. venerabilis. s. h. li. vi.

1 Legatus pape de causa alteri a papa simpliciter delegata se introumittere non potest in hoc casu inferior delegatus dicitur.
2 Generali mandato detrahatur per speciale secundum.
3 Legatus de latere sententiam latam a delegato retractare non potest. fallit ubi est contra formam mandati lata.
4 Sententiam rationabiliter latam a delegato potest legatus de latere approbare et eam executioni demandare. nu. 9.
5 Opponendi facultas ubi statuto vel constitutione contra sententiam tollitur potestas dicendi de nullitate vel cognoscendi non videtur sublatam.
6 Licet de gestis per superiorem se non valeat inferior introumittere hoc est verum ubi gesta sunt valida secus si sunt nulla quia tunc non tollitur cognitio inferiori.
7 Delegatus ad cognoscendum de certa causa non cognoscit ubi negotium est ceptum per ordinarium et unde istud pcedat. nu. 8.
8 Delegatus an possit compellere legatum ad suam sententiam equequendam.
9 Mandato per me dato ut servum manumittas postea procurator meus generalis prohibet manumissionem non valebit manumissio inde secuta.
10 Appellari an possit a delegato ad legatum.

Induisti. C. Legatus pape de causa alteri a papa simpliciter delegata se introumittere non potest. h. d. l. dis diuisio Secunda ibi respondemus. C. No. primo legatum in causa spalliter alteri delegata inferiori esse delegatum et de causa illa nec ab initio nec ex post facto se posse introumittere nec delegati processum impedire. C. No. secundo quod gene

Antonius de Butrio super secunda parte. i. Decretalium.

3 rali mādato. detrabitur p secundū speciale. **C** + No. tertio qd legat^o de latere sniam latam a delegato retractare non pōt. **C** + Not. quar^o to qd legatus sententiam a delegato lataz potest retractare vbi est
4 3 formā mandati lata. **C** + No. quinto qd legatus de latere potest approbare sniam a delegato rationabiliter latam et eaz potest ex^o cutioni mādare. **C** + No. ultimo qd vbi in pstitutione vel statuto tol^o litur facultas oponendi 3 sniam vel disputandi vel cognoscēdi de snia non tollitur facultas vel potestas dicendi de nullitate sentētie
6 vel cognoscēdi: vide qd notauit. **S**. de elect. licet de vitanda: t^o sic no. qd licet de gestis p superiore se nō valeat inferior intromittere: re: hoc est verum vbi gesta sunt valida: secus si gesta sunt nulla: quia
7 tunc non tollitur cognitio inferioris. **C** + Aenio ad gl. declaratio^o nem. Prima glo. op. de. c. vt debitis: vbi si coram ordinario est cep^o tum negocium nō potest postea delegatus se intromittere. So. dic^o illa distinguit istam vt distinguatur an negociū sit ceptum: an non
8 primo casu puenat ordinarius: secundo puenat delegatus: scōm glo. Scōa glo. alle. con. cor. in prin. **C** + Postea op. de. c. ex parte. **S**. e. ti. j. vbi remittitur ad no. de rescrip. ca. j. veritas est: qd vbi l^o e ambe^o erant speciales: quo ad mentem: qd non poterunt nisi in vno archi^o diaconatu verificari: hic erant generales: z quo ad verba et quo ad
9 mentē. **C** + Tertia glo. querit de ratione quare delegatus se nō in^o tromittit: dat rationem duplicem. Prima qd iurisditio minoris iu^o dicis non expirat semper in pntia maioris: allega. iura. Scōo quia delegatus est maior: quocunq^o ordinario etiam legato in causa sibi
10 speciali delegata: t^o hec est melior: vel saltē pars est: ideo dicit gl. qd par in parē non habet imperium. alleg. iura per hoc sit expedita se^o quens glo. **C** + Glo. ult. op. z vt qd non possit legatus sniam latam
11 cōfirmare nam cōfirmatio non potest fieri nisi de cā cognoscat. de cō^o fir. vt. vel inuti. c. j. t. h. hic nō potest de causa cognoscere vt in. **S**. pre^o cedētib^o: ergo nō poterit cōfirmare. So. dic scōm quosdā qd exami^o nabit an sit iusta vel iniusta. Si inueniet iustā ipam cōfirmabit alias
12 ipam infirmabit simile. l. ult. C. vbi sena. vel cla. hec nō est bona: qd dicit hic tex. qd de illa se non potest intromittere nec ante cognitio^o nem nec etiam post: cōcludit ergo qd hic nullam habet super hoc iu^o risdictionem cognoscēdi: sed bene debet exequi licet quidam dicāt
13 qd cōfirmabit in forma cōfir: qd dicit de cōfirmatione refert se ad factū: vel intelligitur de cōfirmatione facta in forma cōi infirma^o tione non potest cum quo ad hoc sit inferior. **C** + Scōz doc. loquitur
14 de quadam approbatione landatione: vel commendatione: sic. j. de
15 treuga z pace. c. j. **C** + Querit. e. glo. in ver. sed nunqd. an delegatus cō^o pellat legatum ad suam sniam exequendam glos. dicere videtur
16 primo qd non: qd legatus z delegatus recipiunt potestatem ab eo^o dem z maior est legatus qd p^oz qd delegat^o ei subest in alijs 3 in cau^o sa delegata: hoc tenuerunt quidā hic nisi alias esset ordinarius: qd
17 tunc rōne ordinarie p^oatis cōpellere posset dicit glo. qd legatus de^o bebit exequi ad mandatū delegat^o: qd delegatus est superior in illa
18 causa non tamen debeat cōpellere legatū sed rogare vt exequat^o: qd
19 forte per aliū nō pōt sic facilliter sniam exequi. **C** + Post glo. op. si
20 dedi tibi mandatū vt seruū manumitteres postea meus generalis
21 pcurator tēphibeat ne manumittas nō valebit manumissio. ff. m. a. si hominem. Solut. **C** + In. illud verum qd suberat iusta causa phibē^o di vt p^oz. **C** + Quero an a delegato appellari possit ad legatum dicūt
22 hic doc. quod non: quia tex. dicit qd quomodolibet ec. **Anto.**

- 1 Legatus etiam de latere ex generali legatione transferre non potest epōs vel vna ecclesiam cathedralem alteri subicere vel in pri^o mariam erigere vel duos epātus vnire vel vnum diuidere.
- 2 Legatus de latere potest excoīcatos absoluerē.
- 3 Rigor iustitie qnq^o temperatur speciali dilectione.
- 4 Pena qnq^o remittitur speciali dilectione z amore.
- 5 Pena delicto cōmensuratur z sic p^oritas delicti arguitur ex quali^o tate pene z quantitate.
- 6 Consuetudo qnq^o concurrat cum dispositione iuris cōis.
- 7 Clausula videlz motu pprio qnq^o cadit in inferiorē a papa.
- 8 Pena pretio nō remittitur etiā per iudicem vbi graue p^ouidiciūz parti fieret vbi etiam pars iniuriam sibi illatam p^osequitur idem si per sententiam fuit illata.
- 9 Penam remittere est meri imperij.
- 10 In generali mandato nō transeunt ea q^o sunt meri imperij.
- 11 Legatus etiam de latere non potest transferre episcopū etiam non confirmatum.

Isi specialis. **C** + Legatus etiā de latere ex generali legatione transferre nō pōt epōs vel vna ecclesiam cathedralem alteri subicere: vel in primariā erigere vel duos epātus vnire vel vnu di^o uidere: t^o excoīcatos tamen p infectione manū in clericos pōt ab^o soluere. b. d. cū se. c. **C** + No. qd ex speciali dilectione qnq^o tempera^o tur rigor iustitie: pena remittitur. **C** + No. scōo qd ex qualitate pe^o ne z quantitate arguit quātitas delicti: t^o sic pena delicto cōmensu^o ratur. **C** + No. iij. qd cōsuetudo qnq^o cōcurrit cū dispositione iuris

6 cōis: z addit vinculū: vide qd no. de cōst. c. j. li. vi. **C** + No. iij. quod
7 motus pprius cadit in inferiorē a papa. **C** + Ultimo no. qd legat^o
8 epm nō transfert. t^o glo. j. colligit penā remitti posse amicitia cōcor.
alleg. **P**retio aut dicit remitti nō posse. alleg. j. de sumo. c. nemo. i. q.
j. c. nullus. primū fatet **D**ost. qn pena esset talis quā posset imbu^o sare vel qn ex arbitrio iudicis pendet z sine graui p^ouidicio adue^o sarij ad hoc. **S**. ti. j. cōsulnit. fm **D**ost. cū p^ouidicio aut partis graui
nō videt. **I**nnō. de cōst. c. h. z vide glo. de pe. l. j. **I**nnō. de accu. c. qua
liter z qn. h. in glo. que aut sunt reseruatā in p^ouidiciū principis vi
cam. j. de offi. ord. c. qd ad sedē. **T**ēpore lecture ita dicebat **I**nnō. qd
si alio agente quis fuit condēnatus sine eius licentia pena remitti
nō poterit si pecuniariter eius intererat sed hoc verū ante sententiā
vt remitti possit post sniam nō: recitat quosdā dicere qd vbi pena
concernit vindictā remitti pōt sed si agens p^osequit suam iniuriā in
dex remittere nō pōt hoc t^o **T**ho. h. j. q. vj. art. vlti. scōm alios re
mittere nō pōt. **D**ost. remittit. de re iudi. cū eterni. puto si princeps
sic indistincte possit remittere penā z si solius fisci interit. Si inter
sit tertij. nō pōt sine causa cū causa pōt. Si inferior ordinariā remit
tere nō pōt sine causa: cū causa pōt ante sniam post sniam nō pōt
sit arbitraria etiā sine causa pōt ante sniam post nō: ita **I**nnō. de cō
st. cognoscentes. de quo dic vt ibi: in. c. l. j. de pe. z in. l. quid ergo.
9 **S**. pena grauior. ff. de his qui not. infra. **C** + Quero quare non trans
eat in hac delegatione potestas transferendi. dicit glo. qd est meri
10 imperij. **C** + Item quod ea que sunt meri imperij non transeunt in
generali mandato. no. glo. qd transfertur episcopos est meri impe
rij post glo. tex. loquitur de episcopo quid de cōfirmato non cōi
secrato an poterit illum transferre. doc. dicunt quod non vt. in. c. in
inter corporalia. de transla. prela.

- 1 Legatus non potest vnam ecclesiam alteri subicere nec alteri dare ius primatie.
- 2 Reseruatā in signū p^ouidiciū specialis romano pōtifici nō transeunt in generali mandato facto etiam legato de latere.
- 3 P^ouidiciū reseruatū romano pontifici ppter consuetudinē multi^o plicis cōmissionis transit in potestatem mandati generalis.
- 4 Id quod in mandato generali non includitur propter consuetudi^o nem specificē committendi cum generali clausula trahitur ad natu^o ram generalis.
- 5 Consuetudo ampliat potestatem ad alias non concessa z reseruatā in p^ouidiciū z sic potest consuetudo circa reseruatā in p^ouidiciū romano pontifici. nu. 6.
- 6 Primacie ius quomodo scribendovna ecclesia possit obtinere con^o tra aliam.
- 7 Casus romano pontifici reseruatū qui sunt.
- 8 Epōs omnes non potest papa deponere.
- 9 Consilium generale non potest legatus congregare nisi solus papa sed bene provinciale.
- 10 Appellari ad legatum obmisso medio an possit.
- 11 Dispensat solus papa in matrimonio z quare id sit reseruatū b^o bisoli. nu. seq.
- 12 Delegari non possunt ea que sub meri imperij z que specialiter in p^ouidiciū a lege cōmittuntur.
- 13 Legatus a latere missus an possit exemptos indicare.
- 14 Excoīcatos qui in canonē ppter violentiam manūq^o iniectionem inciderunt absoluerē potest legatus de latere.
- 15 Legato absoluerē l^oz hodie incidentis in canonem.
- 16 Legatus habet iurisdictionem ordinariam.

Quod translationem. **C** + No. p^o legatus vna^o ecclesiam alteri subicere nec alteri dare ius primatie: nec epātū vnire. nec vnu diuidere. b. d. par. c. s. de tēp. ex. qd translationē z se excusabat de translationē cui excusatiōi papa nō det. **C** + No. primo qd reseruatā in sinū p^ouidiciū spālīs romano pō^o tifici nō transeunt in generali mandato facto etiā legato de latere.
3 **C** + No. secūdo qd id quod est p^ouidiciū romano pontifici reser^o uatū ppter consuetudinē multiplicis cōmissionis transit in pot^o tatem mandati generalis: t^o sic no. qd id qd non includitur manda^o to generali propter consuetudinē specificē cōmittendi cum gene^o rali clausula attrahitur ad naturam generalis quod est notabile.
5 **C** + No. tertio qd cōsuetudo ampliat p^oatē ad alias non concessa z reseruatā in p^ouidiciū. **C** + No. quarto qd circa reseruatā in p^o uidiciū romano pōtifici pōt consuetudo contra no. **I**nnō. in. c. bo^o ne. h. **S**. de postu. prela. no. que dicit in sumario. **C** + No. vnum no^o duz scribendi vt vna quo ad alterū obtineat ius primatie. **C** + No. i. querit qui sunt casus romano pontifici reseruatū z in p^ouidiciū reser^o uatū. xvij. in. h. ponit alium t^o sic sunt. gic. vide hos casus de excoī^o merat. xvij. in. h. ponit alium t^o sic sunt. gic. vide hos casus de excoī^o prela. sicut venire. in spe. delegato. **S**. nunc ostendendum. z vt. app^o p^o tificia casum depositionis episcoporum no. **I**nnō. xij. q. iij. per
9 principalem qd papa oēs epōs nō posset deponere quia hoc est in
10 mutare g^onalem in statū ecclesie. **C** + Circa casum de cōgregatione

si generalis dicit verum sed provinciale legatus congregare potest cum et immores possint. i. de accu. licet. Joā. no. contra. iij. dist. q. potro. de quo in spe. eo. ti. s. superest. ver. sed nunquid legatus in iij. col. de varietate cōciliorū no. xvi. di. in summa. ¶ Circa casum qd ad ipsum solum obmisso medio appellat. dicit Joā. an. qd nō credit qd velit excludere legatū a sō cōtradiceret ei. qd nō. s. e. c. i. et idem tenet. Sui. in spe. eo. ti. s. superest. et de ap. s. nūc tractem. ver. et nunquid. Idez fatet qd opinio de cōsuetudine approbat. ut omisso medio ad legatū appellet. hoc t3 Bar. bri. s. q. vi. c. iij. Joā. ibi cōtra. et ad. c. p. m. rīdet qd loquit qd aditur p. viā querele. fatet cōtra. qd loquit etiā de appellatione. sed dicit qd loquit qd appellatur ab epō sicut non obmisso medio. ibi ex cōdicatos a papa. Mo. bene qd dicit l3 absoluit in casibus referuatis. tamē nō absoluit ex cōdicatos a papa. ut nō. in decre. prudentiā. s. sexta. s. de offi. deleg. meri imperij. Mo. gl. ad hoc qd dicit in. c. pced. credo qd pōt. de elec. si abbatē. lib. vi. ¶ Ultra casus glo. adde qd solus dispēlat in matrimonio. ar. s. de trāsla. c. inter corporalia. ver. ergo. et. j. de cōsan. c. qd dilecto. vide hos casus et alios multos in spe. e. ti. s. nunc ostendendum. vide de sen. ex. eos. lib. vi. et in cle. e. ti. c. j. ¶ Quero de ratione. glo. rīdet qd sunt mixti imperij seu meri. et ea qd sunt meri in perij nō delegant. s. de offi. eius cui man. est iuris. l. j. no. ergo qd casus in pūilegiū referuati cēsent meri imperij. sic dicit tex. qd que specialiter et in pūilegiū a lege cōmittunt sunt indelegabilia. l. iij. s. de offi. eius cui mā. est iuris. ¶ Quero an legatus missus a latere pape possit exēptos iudicare. glo. in ver. sed nunquid. ar. qd nō. qd. di. hūc sedi. fuit opi. Jo. qd nō possit. l. nec quicq. s. de offi. p. con. et le. glo. dicit qd de causis que cōtra ipsos mouent se intromittere pōt nō obstatibus pūilegijs. qd pūilegia nō eximunt tantum a iurisdictione epōrū in quorū territorio cōmorantur. sed a iurisdictione pape vel ipsius legatorū. ita videmus de facto feruari ad qd de elec. si abbatē. lib. vi. facit qd papa aliorū iudicia sibi specialiter nō referuauit. de quo in spe. e. ti. s. superest. ver. sed nūquid. legat. pōt offi. cū suū. ¶ Quero an legatus de latere absoluat ex cōdicatos qui inciderūt in canonē ppter violentā manu iniectionē. dicit qd sic. ut hic. et. j. de sen. ex cō. ad eminetiā. et. j. c. p. ¶ Quero an legatū liceat hodie absolvere incidētes in canonē. dicit qd sic. qd de facto hoc approbat romana curia qd sufficit pro iure. s. de deleg. l. de quibus. ¶ Quero an legatus habeat ordinariā vel delegatā. dicit qd ordinariā ut. e. ti. c. j. lib. vi. Mo. hoc dicit et illū tex. qd iurisdictione ordinaria datur per pūilegiū tex. habes. de iudi. nouit. sic et lege. videt. et. glo. in. c. suspiciōis. et in. c. p. et. g. per hoc infert oēs causas civiles sine criminales ad eā deferri. s. c. j. cū inferiores ordinarij possunt ferre canones late sine. de sen. ex cō. a nobis. de cōst. ut an mari. s. j. et penitētiā dare. de pe. et re. c. nostro. multo fortius poterit hic legatus qui maior est pōt et dispēlare. j. de transac. c. vlti.

- 1 Legatus definit esse iudex in causa quam ad papam retulit.
- 2 Monachus eligitur sed non postulat.
- 3 Legatus de latere episcopum vel archiepiscopum in provincia sua confirmat electionem eius examinat.
- 4 Jurisdictione priuatur inferior relata causa ad superiorem per eum.
- 5 Appellatio pēdes sicut annullat gesta ita et relatio cause facta per inferiorem delegatum seu commissarium ad delegantem.
- 6 Processus a non iudice factus est nullus.
- 7 Examinare potest legatus etiam archiepiscopum et alteri delegare.
- 8 Legatus natus habet iurisdictionem in episcopos.
- 9 Examine perfecta habita non est amplius iteranda.
- 10 Examinatio potest iterari ubi non est illa ad superiorem relata.

Item. ¶ Ex quo legatus retulit causas ad papā illius cause definit esse iudex. h. d. Primo re latat factum electionis et processum electionis et processum legati. Secundo super processu diffinit ibi. de pūlio. ¶ Mo. primo qd eligitur monachus et non postulat. facit qd nō. de post. pū. c. si. ¶ Mo. scō qd legatus de latere in provincia sua cōfirmat archiepū etiā missus et eius electionē examinat. ¶ Mo. ta. iij. qd relata causa ad superiorem inferior priuatur iurisdictione ac si iam esset appellatum. ¶ Mo. iij. qd gesta relatione pendens te sunt nulla. sicut appellatione pendente. ¶ Mo. v. qd gesta a nō iudice sunt nulla. concor. cat. si clerici. s. de iudicij. ¶ Mo. vi. quod translatio cause ad superiorem pātē eximit cognitionē ab inferioris pātē. ¶ Mo. vij. qd examinare pōt legatus etiam archiepū et alteri delegare. sic legatus natus habet iurisdictionem in epōs. et sic pōt examinare videtur qd possit confirmare. ¶ Mo. viij. habita examine perfecta nō est amplius iteranda. ¶ Quero p. gl. s. de rōne quare nō valuit scōa legati examine. gl. dicit qd ex quo retulit ad superiorem. vel dixit se velle referre amplius de negotio se intromittere nō dicit nisi ut exēpluz edat litigatoribus. C. de res. la. l. sed videtur qd possit cognoscere. l3 dixerit se velle referre. de ap. intimasti. et in. d. l. i. C. de relationibus. Sol. si partes relationez approbauerint. h. d. i. procedit qd est dictum. si nō approbauerint

relationē et cōsenserint iterato litigare nō ob relatione iterato potest de negotio cognoscere. ut. l. i. C. de rela. qd est verum re integra et res dicitur integra anteq. negotiū superiori sit pūtatū. de postu. prela. bone. s. i. ver. nec nocebat. ¶ Mo. cū scōa glo. et vī qd iterato possit examinare saltē ut superiori referat magis instructe. de ap. c. cōstitutus. s. q. j. nomē. quidā fatent qd nō credit glo. qd ex quo semel examinavit et examinationē direxit ad superiorem. iam in leg. eē desierat. et est simile qd habetur de postu. bone. et qd de ratione vniū sepius est querendum. dicit Mo. qd si examinatio est ad superiorem directa putat glo. dicere verum. si non est directa valet scōa examinatio. allegat de proba. cām. facit ad. q. cōmissa est examinatio testiu vniū. ipse semel examinavit testes nominatos iterato est faciē da secunda examinatio. an possit. dicitur qd nō. et ista questio dēter minatur per glo. et doc. in. c. in causis. j. de testi.

- 1 Beneficium vacans ad presentationē alterius ecclesie spectās potest hodie legatus de latere conferre. nu. 8.
- 2 Ius presentandi si ad laicum spectat non confert legatus etiam de latere.
- 3 Legatus etiam inferioris confert ecclesiam vacātem. etiā non requisito clerico ad cuius collationem spectat ecclesia. nu. 10.
- 4 Prelatus iuris ad quem spectat collatio in concessione h3 plus iuris quam prelatus ad quem spectat presentatio. que sit ratio huius. numero. 17.
- 5 Collatio et presentatio in quo differant inter se.
- 6 Preiudicari ubi pōt illi qui habet plus iuris multo fortius preiudicatur ei qui habet minus.
- 7 Sententia quomodo debeat formari in actioe negatoria vel in interdito uti possidetis.
- 8 Ius patronatus qd possit qd legatus de latere in preiudicium alterius conferre quomodo procedat.
- 9 Ius presentandi an et qd querat aliqd ius presentatori. nu. 14.
- 10 Ius patronatus qd laicus prescripsit vel cōsuetudine retinuit potest conferre legatus.
- 11 Beneficij collatio spectās ad populi presentationem si fiat per papam non facta mentione de iure populi an valeat.
- 12 Beneficia ad provisionem cuiuscuq. ecclesie. si papa sibi referuat nunquid intelligantur referuata beneficia ad presentationem patronorum.
- 13 Ius patronatus ubi alicui pertinet in ecclesia ratiōe patrimonij non confert legatus. secus si ratione ecclesie.
- 14 In beneficij collatione legatus habet maiorem potestatem quā episcopus vel alius ordinarius.
- 15 Episcopus non potest preiudicare patrono ecclesie.
- 16 Mandatum pape de conferendo non comprehendit ecclesiam patronatam.
- 17 Beneficium qd quis possit conferre per pape mandatum generale de conferendo. si ad preiudicium prelatus vellet mādarius conferre. an sufficeret consilium requiri.

Electus. ¶ Legatus de latere cōfert bñficiū vacans ad presentationē ecclesie. h. d. Primo querela. Scōa pūlio. In prima recitat factum. In scōa ponit mādātum ibi. cū igif incōsulto. i. non consentiente. ¶ Mo. i. qd legatus missus pōt cōferre beneficia ad pntationem alterius spectātia. hodie solus legatus de latere. ut in. c. j. de offi. lega. lib. vi. ¶ Mo. scō qd legatus cōfert ecclesiam ad alterius pntationem spectātem qd ad clericum spectat presentatio. secus si ad laicum. j. de iurepa. cum dilectus. ¶ Mo. iij. qd legatus inferioris cōfert ecclesiam vacātem. etiā non requisito clerico ad cuius collationē spectat ecclesia. ¶ Quarto no. qd plus iuris habet platus ad quē spectat collatio in cōcessione qd platus ad quem spectat pntatio. qd in collatione includitur electio et cōfirmatio in presentatione simplex electio. ¶ Quinto no. qd si pōt preiudicari illi qui plus iuris habet. multo fortius pūdicatur illi qui minus iuris habet. ¶ Sexto no. formā pronūciādī in interdito uti possidetis vel in negatoria. ¶ Hec decr. habet in se tria notāda et dubia. seu nō simpliciter vera. Primo qd legatus de latere potest cōferre ex officio legationis ecclesiam patronatā ad patroni preiudicium respectu actus presentandi. Scōa qd plus iuris habet et trāsfert prelatus ecclesiam concedendo quā clericus pntando seu patronus. ¶ Et ex hoc sequitur tertiu qd patronus presentando aliquid iuris imprimat in personā presentati. ¶ Videamus ista. et primo primum videtur qd presentare habēti pūdicet prouiso legati. nec alterius prelatus. xvi. q. vii. c. decernimus. de ap. c. i. de preben. c. dilectus. in qbus patet pūlio. m. factam de ecclesia patronata sine pntu patroni nullā esse. So. Jo. qui for. op. ut patet in prin. gl. iij. fatet qd hec decr. nō tenet. sed gām in se con tinet dat similem gratiā. de cōces. preb. c. cōstitutus. hic intellectus fugiendus velut ius trahens ad gratiā. et non placet secunda. Sol. qd hec decr. cōtineat ius et eius intentus est. quod legatus potest

ad patroni preiudicium ecclesiam conferre. **C** Ad contraria respon-
detur aduertendo tres casus. Primus quando legat⁹ vel alius in-
ferior prelatus loquendo de legato non de latere: vult conferre eccle-
siam patronatam vt hic: nulla h3 ptem ad preiudicium: et in
hoc verificatur contraria. **C** Scds quando legatus de latere vult co-
ferre ecclesiam patronatam laicor⁹ idem q3 legatus hac ptem non
habet: in hoc etia possunt verificari contraria: imo plus dicunt do-
cto. vt dicitur. licet arguendo contradigisset in decre. dilectus. i. de in-
repa. q3 in simplici pape mado: nisi spalter hoc exprimat de p-
uidedo alicui n3q3 includit patronata laici: sic dicit de facto bul-
las vidisse. **C** Tertius quando potestas presentandi spectat ad cleri-
cum non terminatione patrimonii: sed ratione ecclesie: et hic estica-
sus: tunc legatus ad preiudicium talis potest conferre: sic intelli-
gitur decre. Sed est dubium quomodo veniat ratio in text. posita
que supponere videtur nullum fieri preiudicium: q3 falsum est: n3
perdat libertatem presentandi: hinc est q3 ex hoc preiudicium: adeo
q3 appellatio iustificatur. de ap. c. j. ad hoc de rescriptis mado: tunc
dic q3 vno modo venit loquendo respectu eiusdem substantie be-
neficii: et venit per regulam: si vinco vincentem te etc. Nam legatus
de latere potest non attento preiudicio prelatis habentis confirma-
re conferre: tamen hic prelatus habet ius maius q3 habeat ipse pa-
tronus clericus presentando: ergo hoc pot⁹ no attento preiudicio pa-
tronis: sicut non attenditur preiudicium ipsius qui habet confirmas-
re q3 magis attendi deberet: q3 habeat plenius p3 q3 ab eo tras-
fertur omne ius ad rem beneficii in re. Item casualit⁹ q3q3 tota
leus in eo. f. q3 patronus non presentat infra quatuor menses: et
nunq3 actu presentacionis trasfertur ius in re vel ad rem. **C** Item
plus pot⁹ dici in eo q3o habet ius de iure communi: patronus de iure
speciali: q3 alteri ex duobus presentatis per laici gratificare po-
test. de iurepa. cum autem: vel plus. i. superius: q3 subest laicus pre-
lato quo ad examinationem et deuolutionem: expone ergo neq3 p-
iudicetur. i. preiudicari dicatur in tantum q3 impediatur collatio
legati. **C** Potest secundo intelligi q3 veniat probando a maiori
legatus de latere potest conferre ecclesias que spectat ad collationem
alterius ergo fortius spectantem ad presentacionem: hoc patet q3
plenius habet ius ille qui ptem habet conferendi: a quo totale ius
trasfertur beneficii q3 patronus in actu presentandi: a quo quasi
solum quoddam ius tenne gratiam consequendi. Solu. ergo non
attenditur primum preiudicium in potestate conferendi legato im-
pediendi minus scdm. **C** Sed contra id q3 supponit q3 presen-
tacione aliquod ius acquiratur. Oppo. q3 presentacione laici nul-
lum ius acquiratur q3 patet: q3 potest variare et iure qu. cito non li-
cet variare vt in regula: q3 semel placuit. de regu. iur. lib. vi. q3 va-
riare possit: p3 de iurepa. quoniam. z. c. q3 autem. et ca. pastoralis.
Jo. fuit in opi. q3 presentacione ius non acquiratur per contra. cu-
ius opi. fundatur per hanc decre. nisi restringatur dictum Jo. ad
ius in re diceret verum. **C** Dic ergo q3 est considerare presenta-
tionem laici: et per hanc queritur aliqd ius: sed agile. f. ad rez et per-
sonales: vt dicit glo. ius suum est renocabile: potest enim mutare
voluntatem: sed si non mutet: potest coram superiore petere confir-
mationem. de re indi. cum bertoldus. adeo q3 steps eum no admit-
tat tenetur illi ad interesse: etia si postea alius ab eodem patrono
presentatus admittatur. vide glo. non loquitur caute potest alius
presentare accumulando non mutando: et si ius quesitum non tol-
litur: sed alter accumulatur: tunc in potestate episcopi est que ve-
lit admittre quo ad validitatem presentacionis et admissionis: f3
si eum repellit si non subest causa ci tenetur ad interesse: si alter no
accumulet magis firmum h3 ius: q3 cogit episcopus velit vel nolit
illum admittre si idoneus est. Si pntat a clerico magis firmum
queritur ius et plenius in hoc: q3 clericus variare non potest: unde
indistincte pot⁹ e3oz tenet ipsum admittre dūmodo idoneus sit.
Tempore lecture primā glo. sic appositillauit. **C** In fi. glo. dic glo.
perfecte dicit de hac materia. vide glo. et Inno. de iurepa. c. cum di-
lectus: plenius per glo. et doc. j. de re indi. cum bertoldus: f3 qua-
liter ratio cōcludat ex glo. bene declarat: sed potest concludere du-
pliciter. **P**rimo si legatus potest conferre beneficia spectantia ad
collationem: et hoc est certum fortius pot⁹ conferre beneficia specta-
tia ad presentacionem: q3 si non attenditur preiudicium in confe-
rendo minus in presentando: q3 pinguius ius habet conferens in co-
ferendo: pinguius ius confert q3 habeat ius in presentando: et q3
trasferat presentando. Secundo modo poterat induci q3 stante
potestate conferendi in legato: et potestate presentandi in archidia-
cono actus conferendi debet preualere potestati presentandi tanq3
habens in se pinguius ius: et minorem potestatem absorbeat glo.
super verbo in concessione: q3 tanq3 laicus presentet in mado au-
tem perpendit contrarium. ar. c. dilecti. et idem no. j. de iurepa. di-
lectus. de preben. dilectus. In concessione autem potestatis confe-
rendi ex privilegio no seluditur sic patronata ecclesia: vt no. Pan.
in clemen. literis. de rescriptis. in sua glo. mag. ver. quid si papa. p3
dicit lapus sua conclu. lxxj. q3 si papa mandat prouideri de bene-

ficio spectante ad presentacionem cuiuscunq3 non includitur be-
neficio patronatus in laico: nisi aliud exprimat: et idem cōcludit
in sua allegacione. c. iij. vbi tractat: an cadat in reservatione pape
et vide in spe. de legato. q. n3 tractemus. ver. sed nunq3 legatus. et
vide f3re. in cōsilio suo. lxxij. in prin. c. nouit. **C** Quero q3 si no ra-
tione psonat⁹: f3 als pscriptit: vel als de p3etudine ad eū spectet
vel q3 populus pscriptit presentacionem. de elec. c. querela. f3re.
de senis suo cōsilio. lxxij. tenet q3 tale beneficium conferre poterit lega-
tus de latere per regulaz. de qua hic. z. j. eo. c. j. lib. vi. que h3 q3 po-
sit conferre beneficia que reperiit restricta: tunc tātuz quādo bene-
ficio est de patronatu laici. de iurepatr. c. c3 dilectus: et hoc ideo
ne retrahatur laici a fundacione dotacione seu constructione eccle-
siarum. Probatur q3 pscriptio no tribuit ius nisi contra eum co-
tra quem inducitur: q3 ius ergo pscriptit laicus contra ordinariū
collatorem: no per hoc cōtra papā vel eius legatum pot. rit se tueri.
Aliud est quādo ius patronatus cōpetit: et tunc de iure induit
seruitus beneficium vt ex l3so patrono collatio fieri no possit: q3
ra ligat etiam legatum. **C** Quero scdo pone papa cōtuler benefic-
cium spectas ad presentacionem populi non facta de hoc mentio-
ne: nunquid teneat collatio. videtur q3 non. per cle. literas. de pro-
ben. que dicit ita demum tenere collationem pape et bñficio specta-
te ad patronum laicum cum papa hoc exprimit. Sol. dic contrariū
cum non apparet populum habere patronatum: q3 ius est in p-
fessione presentandi: que possessio si aliud no apparet surgit ex
re spali. f. pscriptio vel consuetudinis: q3 ius speciale non in-
telligitur preiudicare pape. vt supra dixi. Nisi laici haberent ex pri-
uilegio apostolico actū pntandi: tunc dico collationem pape non
tenere: q3 psumitur q3 non fecisset in preiudicium priuilegij sui.
ti. i. super eo. **C** Quero tertio papa reservauit bñficia spectantia
ad prouisionem cuiuscunq3: nunquid intelligunt reservata bñficia
ad presentacionem patronorum. glo. in. c. j. de preben. lib. vi. in ver-
bo collatio. dicit q3 no: si ad laicum patronum spectant: scdm si ad
ecclesiasticum et bene. **C** Venio ad glo. op. q3 ista collatio sit in
la. dicit tex. q3 plus inris queritur concessione quā presentacione.
innuit q3 presentacione ius non queratur: unde obstat. de iurepa.
c. q3 autem. vbi presentacione ius queritur: adeo q3 presentat po-
test prosequi: et presentas variare non potest. Sol. glo. dicit q3 hoc
operatur ius concessione prelatis et pntationis patroni laici
presentacione iuris laici nullum ius queritur: sed bñ concessione
prelatis: q3 habet plenius ius: vt si aliquo casu deuoluatur concessio
ad prelatum: vt illa plus inris transferat: et de hoc est casus hinc
iura cōtraria loquuntur in pntatione facta per clericum: cum cu-
sa glo. intrat dubium: vt ius pntatione acquiratur plenum in re
recitat opi. vna q3 pntatione laici patroni ius nullus acquiratur.
adeo q3 presentatus psequi non potest suam presentacionem: q3
adhuc presentans possit variare: pntatione vero clerici vel colligi
trasferatur plenum ius: vt tales pntati possint prosequi electioni
sue pntationem suam: q3 clerici variare non possunt: post q3 rnam
presentauerint: hec fuit opi. Jo. **C** Lau. dicit et est secūda opi. q3
pntatiōe pariter laici et clerici: patroni acquiratur ius vt possit p-
sequi suam pntationem: unde ius vtrius queritur: adeo q3 si pnta-
tans a laico non admittitur: pot⁹ prosequi suum interesse de iure
patro. pastoralis. Sed in hoc est differentia inter laicum patronum
et clericum: q3 patronus laicus potest accumulare alium: clerico
est superioris: sed clericus non. tamen quo ad ius querendum
la est differentia: sic ad contrarium formaliter respondetur q3
to q3 presentacione laici queratur ius prosequendi plenum est ius
concessionis: et sic bñ fiat comparatio plus iuris etc. sic intelligit glo.
tex. q3 hic cōparatur ius passive: cui facta est concessio et ius p-
tati. **C** Hic intellectus non placet: q3 ratio esset impertinens: n3
hic no disputatur de iure illius cui facta est concessio vel pnta-
tio: nec de eius preiudicio: sed disputatur de pndicio ius habens
concedere actine: unde ratio non concluderet nisi indicat hoc mo-
do: si vinco vincentem te fortius te. lxxij. q. j. rogamus: sed legatus
vincit concedentem qui plus iuris transferat: ergo et patronum qui
minus iuris transferat: in hoc vincitur ab ipso concedente. alio
fruitur tex. q3 dū dicit h3. deberet dicere trasferat vel habeat. i. p3
minus ius: nec papa fundat se super pdicta regulaz: sic ille intellet
mibi no p3: sed super alio. f. q3 legato ex officio legationis cōpetit
potestas libera conferendi beneficium etiam inuitis ordinariis: col-
latoribus: ergo fortius inuitis patronis: sic potestas laici non co-
paratur ad potestatem clericici scdm q3 voluit pdicta regula. f3
veritas est q3 hic comparatur concessio. i. collatio prelatis ad pnta-
tationem patroni: arguit sic. In concessione habet plus ius
latus quā in presentacione patronus: hoc patet de se: sed pnta-
care potest legatus conferendo ecclesiam vacantem ad alterius col-
lationem spectantem illo non requisito vt hic ergo fortius pot⁹ co-
ferre ecclesiam ad alterius presentacionem spectantem: sic cōpo-
ratur concessio et presentatio respectu iuris ex parte agentis: unde
licet conferentium vel presentantium non respectu iuris ex parte

16 Illorum qui presentantur vel quibus sit collatio. **C** **¶** Glo. super ver-
bo prelati. oppo. qd nō possit legatus cōferre ecclesiam ad patro-
ni presentationem spectantem patrono irrequisito. rvi. q. vii. c. de
cernimus. Item nō videtur qd legatus possit conferre ecclesias: in
preiudicium aliorum. de app. c. i. de preben. c. dilectus. vel aliter in-
terando glo. per fran. de za. opp. qd nō procedat ratio ter. ibi plus
inris. q. per eam sequeret qd inuito patrono possit cōferre
beneficium quod est falsum: immo collatio nō teneret: vt pz. rvi. q.
vi. de cernimus. So. quidā timore huius dicunt vt Jo. hanc decre.
continere gratiam qd legatus fecit approbādo sicut in simili. de cō-
cel. preben. c. cōstitutus. pbat quia solus princeps potest quē ecclesia
priuare. r. q. iij. c. cuncta. r. c. per principalem. C. de quadri. prescri.
bene a zenone. sed hoc so. non videtur pcedere: quia in ter. non ap-
paret de indulgentia: immo papa vtitur verbo mādāmus. sicut fit
cum super iure disponitur. ad hoc qd not. in. c. ex tua. de fil. presby.
ideo soluit secundo glo. qd vbi ius patronatus alicui pertinet in ec-
clesia ratione patrimonij legatus id conferre nō pōt vt in cōtrario:
ratio quia in hoc ei nō subest cum presentet vt laicus. i. de inrepa. c.
cum dilectus. **C** **¶** Si rōne ecclesie pōt illud cōferre legatus irrequisi-
to patrono: vt hic quia hoc ius presentandi spectabat ad archidia-
conum iuris ecclesie et ex dignitate archidiaconatus: igitur eo inui-
to cōferre pōt: hoc dicit verum in legato de latere: secus in alijs le-
gatis qui habent hoc ratione priuilegij vt cantuarien. r. similes nō
videtur qd hoc loquatur de legato misso de latere: quia hic erat ar-
chiepiscopus: solus cardinalis est de latere vt. eo. ti. c. i. lib. vi. saluari pōt
qd oēs missi de curia iure isto erāt missi de latere quicquid sit hodie
missi de latere solus cōfert: vt in. c. i. eo. ti. lib. vi. r. solus est cardina-
lis. **C** **¶** Ex predictis colligitur hic qd legatus hz maiore potestate
in collatione beneficii qd episcopus vel alius ordinarius: non enim posset
episcopus preiudicare patrono etiā ecclesiastico: vt in. c. de cernimus. sed
legatus sic vt pz. hic in ter. **C** **¶** Opp. scdo ad idē per fran. de za. qd
hz episcopus habeat plus iuris in cōferendo qd patronus presentando tñ
ex quo ius prelati nō vincit ius presentandi nō pcedit ratio litere.
de cōcel. preben. c. autoritate. li. vi. So. aliud est in legati iure qd hz
ratione legationis: vt. s. dictum est. Ideo ratio litere bene pcedit.
18 **C** **¶** Post glo. quero an in mandato pape de cōferendo includat ec-
clesia patronata: dic qd nō fm Hosti. qui dicit se vidisse bullam qñ
laicus obtinet in ea ius patronatus: hz Alinc. diceret cōtrarium in
c. arguendo. i. de preben. dilectus. iij. **C** **¶** Quid si ad preiudiciū pre-
lati vellet cōferre an sufficeret requiri cōsiliū: videt qd sic ibi in cō-
silio quasi per eligentiā sufficiat cōsiliū requiri doc. cōtra. qd non
sufficit requiri cōsiliū: sed oportet qd requiratur etiā cōsensu ex quo
agitur de preiudicio ipsius: sic cōsiliū sumit pro cōsensu. vt no. s.
ti. i. venerabili. sic ergo no. qd vbi cōsiliū exigit ab alio ad actum q
agitur in eius preiudiciū sumit cōsiliū p cōsensu. Idem si a parti-
cipe administrationis. ita no. notabiliter glo. r. Inno. in. c. venera-
bilis. dicit in. c. de causis. de offi. delegati.

¶ Legatus in quacūq; parte legationis exstat suam iurisdic-
tionem exequitur.

- 1 Scientia omnium est apud deum.
- 2 Legatus ad certas puincias iurisdictione exercere potest in factis
vnius puincie in alia puincia.
- 3 Iurisdicō vniuersalis ad plura territoria non restringitur in pote-
state exercendi et exercitandi ad singula territoria nec distinguitur
sed remanet tota vniuersalis et indiuidua respectu cuiuscūq; terri-
torij.
- 4 Dicitō vniuersalis diuersas cōcernens nō geminat singularitates
diuisiue sed omnes singularitates indiuisiue et tot vniuersaliter cō-
prehendit.
- 5 Legatus potest recusari.
- 6 Regem papa appellat magnificum.
- 7 Sententia excommunicationis non potest proferri extra terminos
legationis.
- 8 Legatus potest dari ad multas puincias.
- 9 Sententia sue denotat possessionem et iurisdictionem.
- 10 Legato reuocato an cause coram eo cepte nōdum finite vel diffini-
te sint coram eo vel successore suo terminande an vero recurratur ad
papam.
- 11 Legatus ad certas puincias an possit puinciam egressus exco-
municatum denuntiare.
- 12 Iurisdictione puinciali legati extincta an extinguatur iurisdicō p-
rogata ad alias personas.
- 13 Legatus de latere an se intromittat in loco legationis de factis lai-
corum vbi posset papa se intromittere.
- 14 Excoicare vel interdicere nō potest extra puinciam legatus de la-
tere vel ordinarius extra diocesim.
- 15 Absolvere ab excoicatione vel interdicto an possit puinciam seu
diocesim legatus vel ordinarius.
- 16 Diuertisse nō dicitur qui in breui est reuersurus.
- 17 Delegare an possit exstare extra puinciam.

18 Beneficia legatus an possit conferre extra puinciam.

¶ Quid. **C** **¶** Legatus in quacūq; parte legationis
exstat suam iurisdictionē exequitur. h. v. d. p. d. i.
ma pars ponit regule qrelā. cui. Scda respōdet ibi tuc:
loquitur de scō. c. i. de postu. prela. **C** **¶** No. primo quod
omniū scientia est apud deum. **C** **¶** No. secūdo qd legatus ad certas
puincias iurisdictionē exerce potest in factis vnius puincie in
alia puincia. **C** **¶** No. tertio qd iurisdicō vniuersalis ad plura ter-
ritoria non restringitur in ptate exercendi et exercitandi ad singula
territoria et sic nō distinguitur exercitium sed remanet tota vniuersa
lis et indiuidua seu indistincta respectu cuiuscūq; territorij. **C** **¶** No.
quarto qd vniuersalis diuersas cōcernens non geminat singulari-
tates diuisiue sed omnes singularitates indiuisiue et tot vniuersali-
ter comprehendit. **C** **¶** No. v. quod legatus et sic ordinarius potest
recusari. **C** **¶** No. vi. qd papa appellat regem magnificum. **C** **¶** No.
vii. quod extra terminos legationis. sententia excommunicationis
vel interdicti pmulgari nō potest. **C** **¶** Ultimo no. qd legatus pōt
dari ad multas puincias. **C** **¶** No. quod genitū denotat posses-
sionem iurisdictionem ibi sue facit quod habuistis. de post. prela.
c. i. vide bonam glo. in. c. pro illorum. de preben. **C** **¶** Quid de cau-
sis coram legato reuocato ceptis nondum finitis vel diffinitis: sed
non mandatis. dic secūdo Inno. quod est recurrendum ad papā
vel legatum successorem. ff. de iudicij. l. mortuo. C. de iudi. properā-
dum. s. fin autem. dicit Host. quod de legato est expressum. de eo qui
mit. in pos. cum venissent de papa. i. ti. i. pastoralis. s. preterea. Alij
dicunt quod ad instar delegati exequitur sententiam. i. annum: ar.
c. querenti. de offi. dele. quod non placet Inno. nec Guil. in spe. eo. ti.
s. nunc dicamus. ver. sed an legatus et ratio qd ex quo reuocatus est
illa contentiosa iurisdicō remanet ratione legationis finite penes
ipsum: dicit etiam Hostien. quod ordinarius sententiam legati de
qua non verteretur dubium posset executi mandare et coram eo
posset p poni actio iudicati: ar. s. e. c. h. i. ti. i. significauit. de fo. cōpe.
postulasti. de re iudi. a diuo pio. ff. in prin. s. h. vnus enim in de-
be ne potest exequi sententia ab alio latam. per iura preallegata: que
tamen procedunt quando exequens non est inferior a proferente: cū
autem est inferior a proferente videretur se nō posse intromittere.
de confirm. vtili. c. i. nisi de mandato proferentis. s. ti. i. pastoralis
s. qd vero: quod est verum si eius imploretur auxilium sed cum agi-
tur actione mandati potest coram quolibet competenti iudice in-
tentare dca. la. diuo pio. s. i. et quod ibi no. **C** **¶** An possit legatus
puinciam egressus excoicare denuntiare. s. absolutū dicit Sof. quod
sic: qd per id in plus non ligatur. de ap. pastoralis. r. quia denunciā-
tō nō pronunciat sed declarat: qd pōt fieri in temporē post tēpus. ff.
de testa. l. heredes. in fi. de testi. c. pteia. idem Hosti. r. Guil. in spe.
de lega. s. nunc dicamus. x. qd si legatus. **C** **¶** An extincta iurisdic-
tione principali legati extinguatur iurisdicō prorogata in alias per-
sonas: de non sua legatione: et sic an extincta iurisdicōne episcopi: quia
translati extinguitur potestas prorogata quo ad non subditos:
videtur qd daret. si incipit vt ante qd prima finiretur: infra eodem.
c. fin. cū si. maxime qd potius videtur electa persona: que superest qd
iurisdicō que deficit: ar. s. titu. i. c. vltimo. s. is autem. d. arbitris. ex
parte. r. c. cum a nobis. in contrariū: quia perempta ordinaria prin-
cipali videtur perempta accessoria prorogata: ar. i. de reg. iur. access.
forium. cū si. pro hoc. ff. de publiciana. l. si ego. s. idem ait: so potest
dici qd si iurisdicō dignitatis suppresso nomine legati: vel episcopi sit p-
rogata. i. si progantes iurisdictionē contemplati sunt dignitate: ex
pirat quātum ad eius personam: et trāsit ad successorem: ar. i. ti. i. pa-
storalis cū concor. Si proprium nomē sit expressum videtur qd tūc
sequatur cum iurisdictione prorogata: ar. ff. quibus mo. vsufruc. amit. l.
quid tñ. i. responso. cū concor. nisi prelati sit remotus ppter crimē
qd ipsum reddat inhabilem ad iudicandū. iij. q. vii. iudicet: qd pro-
batur. s. ti. i. qm. de quo in spe. c. titu. s. nunc dicamus. ver. sed pone
qd non subditi. r. de cōpe. iudi. adi. x. quid si duo pisani. Et idem vi-
cit in legato reuocato cuius iurisdicō extitit ad alias res proro-
gata. Ista. q. melius caderet in. c. p. r. s. mibi videt qd extinguat
quādo sit prorogatio quo ad psonam: quia semper firmatur sup fun-
damento ipsius iurisdictionis prime et est eadē licet extensa ar. eorum
que dicunt in. c. p. r. s. Et ad. l. quid tamen. ff. quibus mo. vsufru.
amitta. Rideo quatenus ibi qd si legatus est vsufructus fundi r. vil-
le. villa dirupta durat vsufructus in fundo dico qd ibi ideo durauit
vsufructus in fundo qd remansit fundus cui accedebat: ita dicerem
hic qd si reuocaret. i. extingueretur iurisdicō. nō que ad se totā sed
remanēte aliqua parte eius: tūc non extinguitur prorogata: immo
mediāte ea potest cognoscere. Aut vero iurisdicō ex toto est extin-
ctar: tunc cū non sit aliquid cui accedat iurisdicō prorogata: ergo
omnino extinguit: pro hoc qd no. in dict. c. p. r. s. **C** **¶** Quero an
legatus de latere se intromittat in loco legationis de factis laicorum
vbi posset se papa intromittere. Spe. tangit in spe. in ti. de lega. s.
nunc dicendū: ver. r. iij. in. v. col. r. concludit qd in terris ecclesie non
est dubiū: qd pōt. de eo qui mit. in pos. c. pe. Jo. an. ibi in addi. sed in
causis vacante imperio: tunc qd non allegat decre. l. de transla. pla.
J ij

- 5 c. 13. de elec. p. venerabilis. de fo. cōpe. 13. ¶ Tenio ad glo. gl. i. que
rit an legatus vel ordinarius extra puinciam vel dioecsim. possit ex
cōicare: vel interdicere. glo. dicit qd non per tex a Butrio hic. ¶ Sed an
possit absoluer. arguit gl. qd sic qz absoluer. expedif per viam vo
luntarie iurisdicōis: que possunt extra territoriu exerceri. ff. de offi.
proconsul. l. ij. et ratio: quia in talibus que sunt voluntarie iurisdic
tionis nō agitur de p̄iudicio illius loci iudicis in quo p̄cedit: vt di
cta. l. ij. R̄spondetur prout cōcludit glo. qd nec absoluer. nec excōicare
pōt: vt dicit hic tex. Ratio quia absoluer. et excōicare expeditur cū
causē cognitione et causē cognitio expediti nō potest: nisi iudice se
dente pro tribunali. quarta questione. ff. spaciū. §. a iudice. et in
aliēna dioce. nō potest sedere p̄ tribunali. q. ij. episcopus. ¶ Con
firmat hoc glo. quia sic posset absoluer. et excōicare sed primū non
potest qz est iurisdicōis contentiose quā iurisdicōnem cōtentio
sam: extra puinciam exercere nō potest: vt de offi. ordi. cum epus.
ergo nec secundum. c. ij. di. deniq. R̄p̄licando gl. recitat quosdam
dicere quod potest excommunicare extra puinciam sicut paulus
qui excōicauit corinthiā absentem. c. q. ij. §. vltimo. ¶ Finaliter
concludit gl. qd nec excōicare nec absoluer. potest: quia iurisdicō
ne est puincialis: ar. ff. de offi. p̄f. l. ij. ¶ Non ob. qd dicitur de pau
lo: quia potest bene excōicare alias subditum: dnm tamē excōmuni
cans ut intra limites iurisdicōis. Nec ob. dicit. c. si episcopus. qz
non probat id ad quod inducitur: sed solū qd ep̄s mandat vitari ex
communicatū pendente cognitione: an excōmunicatio sit iusta.
¶ Post. dicit qd legatus egressus puinciam potest absoluer. si nō
est finita legatio. si est finita non: alle. de of. p̄f. l. i. §. q. non
videt diuersitatem qui in breui est reuersurus: ar. ff. de diuor. l. ij. idē ar
chi. eo. ti. c. p̄fenti rationem allegans: quia legationem dimittere
non posset. Innocē. dicit quod si recognoscit se errasse potest absol
uer. etiam extra terminos legationis: et absoluet sine causē cogni
tione propter periculum excommunicationis. j. de sen. excō. sacro.
§. i. alias non: in alia parte dicit. dicit qd in notorij absoluit ex
tra terminos in nō notorij non: hoc quia prima nō requirit causē
cognitionis: puta si legatus est egressus finita legatione: nil potest
de iure: dicit tamē glo. in. c. excōicatus. j. eo. qd etiā finita potest: et
est speciale in excommunicatis vt absoluat donec vrbem ingredia
tur si est egressus nō finita legatione tūc excōicatos non pōt absol
uer. sine causē cognitione: et parte non contradicente pōt: vt in no
torij: qz cognouit se errasse cū causē cognitione etiā parte dīcen
te nō posset: et hoc idē o: qz ibi sedere nō potest: fallit in terminis. c.
quis. in ep̄o expulso. de fo. compe. in cle. fallit: nisi ille in cuius dio
ce. vult absoluer. vel excōicare cōsentiat: vt ibi hoc exerceat: et hoc
verum si subditi sui cōsentiant. de offi. ordi. si ep̄s. l. i. §. vi. Nam si ep̄s
potest cōcedere v̄ subditos suos ipsi consentientibus in dio. sua
quare nō potest cōcedere vt in eos iudicē cum maior sit cōcessio p̄
sone q̄ loci. ff. de edil. edic. l. ediles. Item pōt concedere mibi: vt in
sua dioce. subditos suos iudicē. q. ij. §. i. per totū: ergo qd in eos
in sua: quia qui pōt totū: et partē. §. titu. j. c. pastoralis. §. i. Item
hanc potestatem dat puincio quem facit officialem. de institutio.
c. ij. de fo. compe. et de ap. romana. l. i. §. vi. quare nō poterit hanc pote
statem dare ep̄o venienti ad dioecsim ratio nō apparet. ¶ Glo. in
ver. hoc tū concedo: qrit an possit delegare exiēs extra puinciam:
glo. dicit qd sic: qz hoc exercetur p̄ viam voluntarie iurisdicōis: et
sine causē cognitionis: sed non pōt compellere seu excōicare si ipse re
sistit: alleg. c. pastoralis. pro p̄mo: alle. l. i. §. ff. de offi. p̄f. l. i. hoc dicit
verū. gl. vt possit cōmittere maxime qz moram necessariā trahit ex
tra: et si aliqua causa est absens. ff. de offi. p̄consul. aliquando et per
istā. l. dicunt doc. legatū antequam sit ingressus puinciam nō posse
causam delegare: nisi haberet necessariā moram hoc intellige vt ex
tempore legationis procedat ante ingressum puincie: sed vt ex
tempore ingressus sit: vt est casus in. l. obseruandum. in fi. eo. titu.
¶ Hodie vero potest reservata sibi sententia. in aut. de collatio. §.
quia vero. colla. ij. p̄ter vltimum suplicij: et membri abscissionem
prout dicit quod non potest cōpellere. dicit. contra. cum ei sit obe
diendum. vt no. de tempo. ordi. ad aures. ¶ Glo. in ver. idē. que
rit an possit cōferre beneficia extra dicit quod sic. alleg. de cōf. p̄f.
ben. post electionem in parte decisa: hoc verum saluo quod habet.
de p̄ben. statutum. in fi. lib. vi. Anto.
- 1 Legatus de latere presente minor legatus executionem sui offi
cij dimittit.
 - 2 Iurisdicō minoris iudicis suspēditur in p̄fentia maioris quo ad
executionem nō tamen quo ad potestatem et maxime qz illa fuit cō
cessa iure cōmuni. nu. 5. 6. et 8.
 - 3 Quandiu dictio habet in se quandam conditionem extinctiā seu
suspensā et impedimento cessante constitutiva dispositionis ad
quam refertur.
 - 4 Legatus de latere gerit vices pape vt omnis reuerentia ei illata vi
deatur pape illata.
 - 5 Legati primi deputati nō extinguunt per dationē scōi. nu. 9.
 - 6 P̄fbyter ep̄o presente benedicere potest.

- 7 Reuerentia que fit maiori anbelanti cum minore in dubio factari
detur maiori: nō minori: et consilium minori vt manum ad capu
cium ponat.
- 8 Iurisdicō minoris iudicis iure speciali concessa suspenditur et ces
sat in p̄fentia maioris.
- 10 Iurisdicō minoris iudicis ordinarij non cessat adueniēte maiore.

Volentes. ¶ Presente legato de latere mi
nor legatus sui officij executionē di
mittit. h. d. Primo legationis cōmissio. Scōo eius limi
tatio. scōa ibi ita tamen. ¶ Not. legatum natū. i. ex po
nilegio nō posse exercere iurisdicōnem presente legato de latere:
sic not. qd iurisdicō minoris iudicis suspenditur in p̄fentia ma
ioris. ¶ No. secundo quod dictio q̄ diu habet in se quandam con
ditionem extinctiā seu suspensā: et impedimento cessante cō
stitutivā dispositionis ad quā refertur. ¶ No. tertio qd quidam
sunt legati nō de latere et quidā de latere. ¶ No. quarto qd legat
de latere gerit vices pape: et omnis reuerentia ei illata videt illata
pape. ¶ No. qd officium minoris cessat presente maiore quo ad exe
cutionem non quo ad potestatem: sic no. qd per dationem secun
di legati nō extinguitur deputatio primi. c. q. ij. §. c. ij. ¶ Ad glo.
primā glo. alleg. con. cor. collecto notabiliter querit de ratione et ali
gnat. suas rationes generales ipsam vide per te. ¶ In fin. oppo.
xv. dist. ecce. vbi dicitur quod p̄fbyter episcopo p̄fente benedi
cit etiā oppo. xj. q. j. c. peruenit. glo. format hoc contrariā: nō soluit
dicit dicit. quod presente maiore potestas reuerentialis minoris
et in singulis deponitur: sic intellige. c. deniq. et c. antiqua. alleg. in
glo. et c. vt apostolice. de p̄uileg. lib. vi. Contentiosa vero nō depo
nitur vt in contrario nisi vbi de quadam paritate agitur que a su
periore duobus iurisdicōnem habentibus cōmittitur et tūc statim
dispositioni maioris vt hic videt: et huiusmodi ratio duplex esse po
test. s. p̄rogatiua. s. reuerentia vt dicit gloss. alia ne in vno corpore
duo sint capita quasi monstrum. j. ti. j. quoniam. scōm cum. ¶ Per
predicta instruo te minorem quod quando incedis cum maiore
si fiat reuerentia non tibi ponas manum ad caput: quia nō sit
tibi nec debes tu ostendere quod fiat tibi: et ita semper seruo quidō
cum maiori incedo. ¶ Oppo. ad idē de eo quod habetur in aut.
de defensoribus ciuitatum. §. nulli. et quod ibi no. in glo. iij. vbi do
betur intentionaliter. quod officij minoris legati in p̄fentia ma
ioris non cessat. Sol. concludit totum cum queritur an p̄fente ma
iore maiori cesset officij minoris aut queritur quo ad reuerentiā
et insigniā: dic quod sic. vt. §. dictum est. ¶ Aut quo ad potestatem
contentiosā: tunc aut vtriusqz iurisdicō est de iure cōmuni: aut
vtriusqz de iure speciali: aut vnus de iure cōmuni: alterius de iure
speciali primo et tertio casibus non cessat potestas minoris quā h
de iure cōmuni: immo etiam si habeat de iure speciali idē est: quia
non est iure exp̄essum. Ad vtrūqz membrum est dictum. et peruen
it. et sic loquitur dictus. §. nulli. de defen. ciui. ¶ Aut secundo casu
quando vtriusqz potestas est de iure speciali aut potestas vtriusqz
pendet ab eodem: et est locus huic. c. cuius ratio supra dicta est: et
quasi naturalis: quia perfectio maior trahit ad se minorem. In na
turalibus autem non ab eodem vt legatus de latere et legatus impe
ratoris in eadem sunt puincie: et non est locus huic. c. imo vtriusqz
officium durat: ergo ista decre. habet locum in duobus iudicibz
concurrentibus: circa idē dependentibus ab eodem superiore in
super etiam cum ab eodem si potestas esset diuersa vtriusqz vna nō
tolleretur per aliam: quia de separatis non fit illatio. de transla. c. ij.
¶ Post glo. an dato scōo legato renocet primus. Jo. q. ij. c. ij.
dicit qd nō sicut in tutoribus. c. de testa. tut. l. ij. ¶ Quero in quo
sileat potestas legati: dic qd p̄pter verbi omnino positū in tex. iij.
quo ad iurisdicōnem voluntariam et etiam contentiosā fm p̄e.
et Egi. et sic minor de nulla causa poterit cognoscere iure legationis
secus aut foret si alias esset ordinarius sicut erat iste patriarcha
tunc cognoscere potest ratione ordinarie potestatis que non cessat
adueniēte maiori sic loquit. c. peruenit. xj. q. j. §. alleg. Ratio diffini
tie qz facilius tollitur potestas cōpetens ex p̄uilegio vt potestas
legatorum: qz cōpetens de iure cōmuni. Anto.

- 1 Legati missi excōicatos per manu iniectionez absolunt ita
demum si sint subditi et in p̄pria puincia deliquerunt nati vero nec
subditos nec non subditos absoluer. possunt.
- 2 Legati quidam sunt missi et alij nati: qui missi vel nati dicuntur.
- 3 Excōicatos quando possit absoluer. legatus.
- 4 Absoluer. vel dānare quis non potest excōicatos pro delictis p̄u
teritis ante qz sortiatur domicilium.
- 5 Domicilium sortiri de nouo non ampliat potestatem ad delicta
p̄terita.
- 6 Iurisdicō voluntaria in spiritalibus prorogari nō pōt.
- 7 Iurisdicō cōmensuratur ex p̄uilegijs limitibus.
- 8 Legatus missus extra puinciam an possit excōicatos absoluer.
cum diocesani cōsensu cuius est territorium.

Legatus

9 Legatus nō de latere an possit absolvere suos provinciales extra delinquentes.

10 Absolvere potest legatus de non latere non suos subditos in sua terra seu provincia delinquentes.

11 Legatus an subditum qui extra provinciam delinquit possit absolvere si in provincia existit.

12 Legati absolvere possunt extraneos incurrentes excommunicationem intra provinciam.

13 Forum quis sortitur ratione delicti.

14 Absolvere scholarem bono. qui in suis partibus clericum percussit et contrario religiosum hic studentem in legibus an possit episcopus bono.

15 Forum quis non sortitur ratione domicilij: ubi agitur de delictis preteritis et commissis ante domicilium contractum.

16 Legati nati quare non absolunt quandoque excommunicatos.

17 Legatus de latere an possit absolvere non de sua iurisdictione et extra provinciam.

18 Legatus de latere habet maiorem potestatem quā legatus missus.

19 Legati de latere proprie dicuntur cardinales: istorum potestas est maior ceteris missis vel natis.

20 Beneficia an conferat legatus ex generali legationis potestate.

21 Legatus de latere an absolvat illum qui eum cepit.

22 **Excommunicatis.** Legati missi excommunicatos pro

manuum iniectione absolunt. Ita demum si sint sub-

dicti et in propria provincia deliquerint. Nati vero nec sub-

ditos nec non subditos absolvere possunt. h. d. habet duo dicta. se-

cundum ibi: que ecclesiarum et ab utroque excipit ibi nisi. Ita.

primo quod quidam sunt legati qui de latere mittuntur: quidā q. nō

de latere mittuntur: et horum duplex species: quidam missi qui vēr-

dicant hoc sibi ratione privilegij appellatur nati. Ita. secundo quod

legatus de latere absoluit excommunicatos: pro violenta manu

injectione legatus missus ita demum: si deliquerint in provincia

sua: natus vero nullatenus absoluit: et sic nō. quod maiorem potesta-

tem habet legatus de latere quā missus: et missus maiorem quā na-

tus. Ita. it. quod de delictis preteritis ante quod domicilium for-

tiatur quis absolvere nō potest vel damnare: et sic nota quod sortiri

domicilium de nono non ampliat potestatem ad delicta preterita.

Ita. quod iurisditio voluntaria in spiritualibus progiari nō po-

test: et sic potestas absolventi est impiorogabilis: de hoc. s. tit. d.

Ita. quarto quod dicta vera nisi plus gratie ex privilegio con-

cedatur: et sic potestas legati communiter commissa commensuratur

ex privilegij limitibus. Ita. Quero utrum legatus missus extra p-

vinciam possit excommunicatos absolvere cum consensu diocelani

cuius est territorij. videtur quod sic. s. c. nouit. et quod ibi nō. dicit d.

Ita. quod hoc rationabile videtur de suis subditis: dicit tamē quod in

hoc sit privilegium a papa concessum: et sic limitatum nō audet hoc

extendere. ar. de v. sup. alij. c. ij. Ita. ex isto dicto quod iurisditio ordina-

ria privilegio concessa est impiorogabilis contra limitationes pri-

villegij: quod not. Ita. Quero an legatus nō de latere possit absolvere

re suos provinciales extra delinquentes. Vincen. dicebat quod sic quasi

hic phibentur tātum absolui nō provinciales extra communis opi-

nio habet cōtrarium: ita tenet Jo. an. quod nec suos nec extraneos

possit extra. Ita. Secundo quid de aliunde venientibus et ibi delin-

quentibus: an possit eos absolvere dicit hic. Vincen. quod sic. vj. q. ij. pla-

cuit et hoc tenet Jo. an. Ita. Quero an subditum qui delinquit ex-

tra provinciam talis legatus possit absolvere si existit in provincia.

Docti. quod nō possit: hoc p. tex. qui indistincte dicit de aliunde ve-

nientibus. allegat de sen. exc. officij: quod contrahunt alibi forum de

rap. c. ij. Alij cōtra p. c. ij. q. ij. et ea que ibi nō. non esset peccatū hic

privilegium iurisdictionis cōmensurari iuri vt sicut ius disponit:

ita et disponat hic sed dicit subditus in territorio delinquentē pun-

it ordinarius: et subditum extra territorium delinquentē punit

in provincia sua: igitur poterit absolvere: quod index domicilij cogno-

scit de delictis: et ideo etiā absoluet de hoc in spe. ti. ij. s. nunc dicam?

ver. illud etiā. Ita. Quid si extranei incurunt excommunicationem in

ter provinciam. dicit quod tunc sunt subditi ratione criminis. xvj. q. ij. pla-

cuit. poterit tales absolvere ad hoc. de fo. cōpe. c. fi. c. vbi de crimi-

ne agi oportet. aut. qua in provincia. Ita. Quero an episcopus bono. pos-

set absolvere scholarem bono. qui in partibus suis percussit cleri-

cam: etiam eo casu quo posset episcopus absolvere. dicit quod non per istum

tex. et contrario religiosum hic studentem in legibus suos episcopus

non absoluet quod est falsum. ne cle. vel mo. c. pe. Ita. illud dictū

quod licet subditum ratione domicilij quis punit et absolvat: ubi do-

micium est preteritum. Si tamen domicilij superuenit post de-

lictum de illis nō cognoscitur ita videtur voluisse tex. Ita. Quero

de ratione quare legati nati nō absolunt: dicit quod ratio: quod cū privile-

gium sit locale: semper stet iam cleri ibi pderent privilegium cle-

ricale: si percussores sui nunq. de partibus illis mit terent ad curiā

16 fin. Ita. Quero ad gl. et quero per glo. primā an legatus de late-

re possit absolvere nō de sua legatione et extra provinciam. gl. ij. dicit quod

sic. ar. a contrario: quod si legatus nō de latere hoc denegat per cōtrarium

cōceditur legato de latere: quod ex generali legatione hoc est licitū le-

gato de latere missus vt absoluat. s. c. quod translatione. unde dicit gl.

quod in cundo et redeundo postquam egrediuntur: et antequam ingredia-

tur absolvere possent et ita observat de factor: hoc in favore aiarū

vt periculū mortis evitetur. j. de sen. exc. sacro. Ita. qd possint

etiā renocare: vt sentit hic glo. cuius contra dictū fuit. s. c. nouit. et

hoc ex speciali privilegio dat simile in pconsule qui insignia pco-

sularia nō dimittit donec reuertat in vrbē: et iurisdictione nō exer-

ceat cōtentiosā iurisdictione tamen h3 voluntariā. ff. de offi. pco-

l. j. et ij. Docti. fatetur legatū de latere absolvere posse dumtū nō sit

excoicatus pro violenta manu injectione et enormi. alleg. de sen.

exc. si vero. primo respōso. et c. peruenit. et c. cum illoz. s. j. et ij. et

c. relatum. ppe. fi. in quibus ptz qd l3 papa aliquē privilegiet sup

manū injectione semper tamē sibi retinet absolutionē p enormi

Jo. an. remittit de sen. exc. ad eminentiā. in vlti. glo. et ibi tenet in

17 distincte et absolvere posse. Ita. Glo. ij. querit an maior sit ptas le-

gati de latere: in quo dicit quod est maior: quod de latere absoluit int?

et extra et aliunde venientes missus solū absoluit subiectos: et in p-

nincia delinquentes aliunde aut venientes nō nec sibi subiectos

alibi delinquentes nisi plus ei detur vt dicit in fi. glo. In ver. dupli-

ci querit quonplex est species legator. dicit quod triplex quidā missi

de latere: quidā missi tantū quidā nati s3 q sunt missi de latere hic

glo. arguit quod Card. tm: quod illi tantū assistunt ad latus pape in cō-

tra. videt: quod capellani archiepiscopi et episcopi assistunt ad latus pape: l3

nō in arduis et secretis cōsilijs. Una opi. quod de latere dicant omnes

quos inuenit papa in curia etiā si nō sint cardinales: et eos trāsmittit

18 titando eis generale privilegij legationis. Ita. Glo. determinat

quod pprie de latere missi dicuntur cardinales. ar. j. de sen. exc. c. ad emi-

nentiā. quod et ipsi para corporis pape dicunt: et istoz potestas est ma-

ior alij: quod isti intra et extra absolunt. Ita. Glo. solum intra pui-

ciam: et sibi subiecti aliunde venientes non. Ita. nullaten? nisi

eos et. vt dicit in fi. quod legati de latere dicuntur cardinales hodie

19 determinati est in. c. ij. e. tit. lib. vj. Ita. Quere post glo. in ver. itez

nō. utrum legatus cōferat beneficia ex legationis potestate gene-

rali. dicit glo. quod legati de latere ex officio legationis soli pferant

et nō alij. alleg. decre. Inno. quarti que incipit officij nostri debuit

que decre. hodie est in. c. j. eo. titu. lib. vj. et sic est ibi determinatum.

20 Quero quid super illa glo. utrum legatus de latere absolvat

illū qui eū cepit. Jo. xcij. di. c. j. dicit quod capiens legatū ab eo pōt

absolui: quod intellige salvo eo quod habet de peni. c. felicitis. lib. vj.

etiam in cle. si quis suadente. eo. ti. Antonius de butrio.

1 Legatione finita durat legati statutu: tamē sui delegati iuris-

ditio finitur si citatio non precesserit.

2 Statuta facere potest legatus: an statuendo debeat habere cōsi-

lium prelatorum vel populi. nu. 12.

3 Delegati iurisditio quare finitur reintegra finita iurisditio de

legatis.

4 Iurisditio legati reuocati permittitur egressu puincie. nu. 18.

5 Effectus cause nondum ad totale suum esse deductus et sic pendēs

extinguitur ad peremptionem cause efficientis.

6 Delegatio non perpetuatur nisi precesserit citatio.

7 Adorte naturali delegantis sicut extinguit iurisditio delegati ita

morte civilis potestatis.

8 Iurisdictionem nō perpetuat actus anterior: s3 requiritur citatio

quo ad partes. nu. 20.

9 Fallit quo ad superiores. nu. 10. et 11.

10 Statuta eo quod sunt edita perpetuantur: quod nō procedit in alijs

sententijs censure non per modum statuti.

11 Iurisditio an sit perpetuata citatione cōmissa per delegatū lega-

ti ante factam citationem per nuncium vt delegatē reuocato pos-

set delegatus procedere.

12 Legatus in statutis condendis an debeat habere cōsiliū prela-

torum provincie vel populi.

13 Statuendi potestatem habens a superiore non facit statuta contra

superiorem et hec ratio quare clerici nō statuunt contra ius cōe.

14 Statuta legati quando seruanda sint etiam si sint late penitētie.

15 Remissiones concessę locis pñs per legatos de latere nō sunt ppe

tue sed eis reuocatis extinguntur. nu. seq.

16 Pena semel imposita an videatur perpetua.

17 Legatus de latere potest aliquē ad beneficia inhabilitare.

18 Iurisditio limitata expirat egressu provincie sicut morte.

19 Iurisditio quibus modis expirat.

1 **M** Emini. Legatione finita durat legati statu

si citatio non precesserit. h. d. habet duo dicta: scōz ibi se

cus. Ita. primo legatū posse facere statuta. Ita. Mo.

2 secundo quod ad extinctionem cause efficiētis non permittit et

3 iij

fectus iam ad esse deductus & finitus secus si sit in fieri re integra.

- 4 **C** Nota tertio quod egressu provincie permittitur iurisditio le
5 gati reuocari. **C** Nota quarto quod ad preemptionem cause effi
6 cientis extinguitur effectus nondum ad totale esse suum deductus
7 et sic pendens. **C** Nota quinto quod delegatio non est perpetua nisi
8 si precesserit citatio. **C** Sexto not. quod sicut morte naturali com
9 mittentis extinguitur iurisditio delegati ita morte civilis patris
10 a qua dependet delegatio. **C** Septimo quod ad perpetuandam
iurisditio extinguitur iurisdictione: quo ad personam: quo ad digni
tatem: sicut ubi agitur de perpetuanda iurisdictione: etiam quo ad
11 subiectos requiritur citatio: actus anterior non perpetuat. **C** Not.
octavo quod statuta: eo quod sunt edita sunt perpetua: quia tunc non habent
dependentiam a iurisdictione: sed ex se virtutem capiunt secus
in alijs sententijs censuris: non per modum statuti: que pcedet de fu
turo: vt no. de sen. excō. c. a nobis. **C** Oppō. quod per actus citatio
ne citatorem. s. per actum cōmissionis de citando nondū citatio
ne secuta perpetuetur iurisditio: vt no. fuit. s. ti. j. c. licet. et c. grati
llo ost. facit dico quod ibi agit de perpetuanda iurisdictione: quo ad
superioris reuocationē principaliter: quo casu sufficit actus ante
rior citatione per que res desijt esse integra: quo ad superiorem. Solu.
hic agitur de iurisdictione perpetuanda: quo ad superiores: et quod ad
partes: quia finita legatione finitur iurisditio: et sic non sunt subditi:
et ideo requiritur citatio etiā quo ad partes: quia quo ad partes si res
12 integra. **C** Per predicta decidit questio hic disputata per garciam
vtrum cōmissa citatione per delegatum ligati ante factam citationē
per nunciū sit perpetua iurisditio: legato reuocato interim pos
sit delegatus pcedere: vs quod non per hunc tex. qui requirit citationē
que citatio non supponit ex sola cōmissione per hoc quia sola com
missio non interruptit prescriptionem nisi actualiter detur cita
tio: vt est casus in l. cum notissimi. C. de prescrip. xxx. an. et pbatur
de fo. compe. pposuisti. vbi quo ad partes non est perpetua iur
isditio anteq̃ pposita sit citatio. Concludit quod si agitur de iuris
dictione perpetuanda sufficit cōmissio per predictam decre. licet et quod
digi. s. Si agitur de persona vel re per citationem afficienda non
sufficit quod citatio sit iniuncta sed oportet quod sit facta. mihi vide
tur quod isto casu non sufficiat cōmissio nisi detur citatio: quandoq̃
enim extinguitur iurisditio cum persona et ad perpetuandā iuris
dictionem non solum requiritur perpetuatio respectu persone sed res
spectu partium. oportet ergo quod aliqd quo ad ptes sit exercitiū quod
non potest dici ante citationem factam inter eas: sic loquitur hic.
C Quicquid non extinguit iurisditio cum persona: quia durat dignitas
propter quā est facta cōmissio: tunc sufficit perpetuare quo ad
iudicem committentem: quia dignitas retinet subiectionem par
tium: si non est necessaria perpetuatio quo ad partes: sic intelligo
no. in c. licet: sed non plz hoc hosti. quia delegatus in c. licet erat
iurisditio eius morte expirabat. tene doc. Quero quid de causis a
legato reuocato ceptis nondum finitis vel diffinitis sed non man
datis executioni. dic recurrendum ad papā vel legatum successorē.
ff. de iudi. l. mortuo. C. de iudi. l. pperandum. §. si autem. Dicit ho
sti. l. quod de legato est exp̃ssum de eo qui mitti. in pos. cum venissent.
De papa. j. ti. j. pastoralis. Preterea alij dicunt quod ad instar dele
gati exequitur sententia infra annū. arg. c. querenti. s. de offi. de
le. quod non plz Inno. quia ex quo reuocatus est: nulla contentiosa iu
risditio remansit rōne legationis. dicit etiam hosti. quod ordinarius
sententiam legati de qua non verteretur in dubiū posset exequu
tioni mandare: coram eo posset proponi actio iudicati. ar. s. e. c.
j. ti. j. significanti. de fo. compe. postulasi. de re iudica. a dno pio
13 **C** Secundum an legatus in condendis statutis debeat habere cō
siliū prelatorum provincie vel populi scdm quosdam videtur quod sic
alleg. ix. q. iij. et iij. q. v. de conse. di. iij. c. j. de his q. si a prela. c. fi. Con
cludit Inno. quod in spectantibus ad sui iurisdictionem facit sta
tuta in requisitis prelatorum: populo: facietur tñ quod statuta cōtra les
gem generalem facere non possunt. alleg. C. de offi. prefec. orientis
l. rationum. vide. s. eo. in c. nonit. Jo. an. remittit ad no. de offi. ar
14 **C** chipref. c. fina. **C** Nota. quod hīs potestatem statuēdi a superiore
contra superiorem non facit statuta: bec est causa quare clerici non
possunt facere statuta cōtra sui cōmune: quia omnes clerici ha
bent potestatem a papa qui habuit a deo: sed populi secularis potest
vt l. omnes populi. quia populus habet potestatem a iure gentium: et im
perator habuit a populo. vt. l. iij. ff. de ori. iur. **C** Deniam⁹ ad gl.
quero an legati statuta sint seruanda. gl. dicit. quod sic casus hic.
C Quid si statuta sint late sententie puta si sic fecerint sint excom
municati. dicit quod valent ligant et inq. facientes: et sic possunt
facere statuta late sententie. vt de loca. c. ex rescripto. pbatur. quod ordi
narij in suis diocesibus qui sunt minoris potestatis faciūt igitur
fortius et legati in suis prouincijs. de ma. et obe. si quis. Sed per hac
glo. an possint ordinarij absoluerē a sententijs latis per statuta le
gatorum dicunt doct. quod sic si statuta alij non reseruant. de in
stitu. ex frequentib⁹. facit quod not. de prebend. graue. in fin. facit
15 de sent. excō. nuper. **C** Eadem gloss. in ver. item de. Quero quid

[illegible]

De officio ordinarij.

Rubrica

¶ Viso de officio legati & delegati restat videre de officio ordinarii fm Hoff vel viso de speciali ordinario. s. legato. de officio legati. ca. ii. lib. vi. videam⁹ generaliter de omni ordinario. de materia. ii. q. ii. fr. q. iij. x. q. i. z. ii. q. iij. per totum. x. q. i. z. iij. per totum. z. repetitur in. vi. z. clem. sequitur &c.

- 1 **E**piscopi in suis diocesisbus habent crimina inquirere et punire: cum opus est innocare brachiumulare.
- 2 Urbis appellatione comprehenditur idē quod alias appellatio ne diocesis.
- 3 **C**lausula qđ liberam quis habeat potestatem faciendi reditu cōsetur ad limites iuris vt aliquid fieri nequeat contra iurē impositat dicta clausula vt videatur exclusa alterius requisitio vel impedimentum. nu. 4. r. 7.
- 5 **A**d punitionē cuiuslibet delicti pōt de iure cano. iudex ex inquisitione pcedere qđ finem intendit vindicte publicē.
- 6 **S**celeris appellatione comprehenditur quodlibet delictum vinctam et penam requirens.
- 7 **I**udex p alium indicem innocatum tueri et iurare: si sit ecclesiasticus potest brachiumulare inuocare: ad hoc cōpellere et non econtra. nu. 20. r. 23.
- 8 **I**gitur est dictio illatiua et exordio.
- 9 **S**ententia est prius ferenda qđ pena indicetur.
- 10 **L**aicus subicitur iudici spirituali ppter crimen spirituale.
- 11 **A**dulterium est crimen ecclesiasticum.
- 12 **I**udex potest contra exemptum a suo iudicio pcedere vt quando deliquit in loco non exempto.
- 13 **D**iocesis appellatione quid comprehendatur.
- 14 **R**ex seu princeps aut imperator quando possit per ordinariū episcopum puniri vel excommunicari.
- 15 **A**licuius seu ordinarius inferior nō possunt inquirere seu pcedere contra delinquentes vt faciunt epi nisi speciali mandato.
- 16 **I**udices quando inquirere possunt contra delinquentem non pcedente clamorosa insinuatione.
- 17 **L**ibere quod quis agat non includit potestatem faciendi aliquid contra ius.
- 18 **T**estes possunt recipi lite nō contestata qđ sit inquisitio ex parte mero iudicis officio: secus si ad instantiam alterius.
- 19 **I**udex potest delinquentes punire vnde cū sint et purgare pōt nūnciam malis hominibus.
- 20 **F**orense efficiuntur subditi iudici incompetenti ratione criminis.
- 21 **I**udex ecclesiasticus de quibus delictis cognoscit: qđ mandatur qđ scdm canones procedat quomodo intelligatur.
- 22 **I**udex an debeat indicare scdm canones vel conscientiam.
- 23 **V**eritas non vitatur erroribus gestorum.
- 24 **E**cclēsia debet innare principem secularem et suum iudicem in puniendis criminibus.
- 25 **I**udices qđ sibi inuicem debeant innare: etiā si vnus sit ecclesiasticus et alter secularis: an vnus ad requisitionē alterius debeat sententiam exequi et possit arctari vt exequat sine examinatione sententie vbi asserit sententiam esse iniustam.